

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย

พวงชมพู พันธุ์¹
ประวีต เอราวรรณ²
ไพบูลย์ บุญไชย³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง การปรับตัว ความวิตกกังวล ความฉลาดทางอารมณ์ การกำหนดเป้าหมายในอนาคตและคุณภาพชีวิตกับความเข้มแข็งในการมองโลก 2) พัฒนาและตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก และ 3) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 907 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ แบบวัดความเข้มแข็งในการมองโลก แบบวัดการสนับสนุนจากสังคม แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดการปรับตัว แบบวัดความวิตกกังวล แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ แบบวัดการกำหนดเป้าหมายในอนาคต และแบบวัดคุณภาพชีวิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path Analysis)

ผลการวิจัยพบดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสาเหตุกับความเข้มแข็งในการมองโลก มีค่าอยู่ระหว่าง .024 ถึง .665 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งในการมองโลกจากน้อยไปหามากได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ ความวิตกกังวล การกำหนดเป้าหมายในอนาคต การปรับตัว คุณภาพชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนจากสังคม

2. โมเดลที่ได้มีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 193.05$, $df = 165$, $p = 0.062$) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.97 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความเข้มแข็งในการมองโลกได้ร้อยละ 72

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงคือการปรับตัว ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือการเห็นคุณค่าในตนเอง การกำหนดเป้าหมายในอนาคต ความวิตกกังวล คุณภาพชีวิต และความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย คือ การสนับสนุนจากสังคม

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ, ความเข้มแข็งในการมองโลก

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Causal Factors Influencing The Sense Of Coherence Of Mathayom Suksa IV In Nongkhai Province

Puangchompoo Punthuwon⁴

Prawit Erawan⁵

Paiboon Boonchai⁶

Abstract

The purpose of this research were ; 1) to study the relationship between social support, self esteem, self adjustment, anxiety, emotional quotient, future goal, and life quality that affect sense of coherence, 2) to develop and validate the casual model influencing critical thinking ability, and 3) to study the causal of factors affecting the sense of coherence. The sample consisted of 907 Mattayom Suksa 4 students in Nongkhai Province, obtained using the multi-stage random sampling technique. The research instruments used for data collection were tests for sense of coherence, social support, self esteem, self adjustment, anxiety, emotional quotient, future goal, and life quality. The data were analyzed by using path analysis.

The results of the study were as follows:

1. The results revealed that correlation coefficients of causal factor and sense of coherence ranged from .024 to .665, showing that there was a positive correlation between causal factor and sense of coherence at the .01 level of significance. Causal factors affecting sense of coherence, ranging from lowest to highest correlation, were emotional quotient, anxiety, future goal, self adjustment, life quality, self esteem, and social support, respectively.

2. The model obtained showed goodness of fit with the empirical data : $\chi^2 = 193.058$, $df = 165$, $p = 0.062$, Goodness of Fit Index (GFI) = 0.98, Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.97, that help explain variance of sense of coherence at 72 percent.

3. The factor directly affecting sense of coherence of Mattayom Suksa 4 students in Nongkhai Province was self adjustment. Factors indirectly affecting sense of coherence were self esteem, future goal, anxiety, and emotional quotient. The factor both directly and indirectly affecting sense of coherence was social support.

Keywords : causal factors, sense of coherence

⁴ M. Ed. Candidate in Education Research, Faculty of Education, Mahasarakham University

⁵ Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

⁶ Assistant Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

บทนำ

สังคมไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน (ธีรพงษ์ มหาวิโร. 2550 : 37) วัยรุ่นอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “Teenagers” ลักษณะทั่วไป เป็นวัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต (Turning Point) ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ที่จะจัดเข้าฝ่ายใดไม่ได้ เป็นวัยที่สภาพทางร่างกายและสภาพทางอารมณ์ไม่คงที่ นักจิตวิทยาหลายคนให้ความเห็นว่า วัยรุ่นเป็นวัยวิกฤติแห่งชีวิต (Critical Period)

อาภากร เปรี้ยวนิม (มปป : 11) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erikson) ว่าในระยะวัยรุ่น (Adolescent Period) ที่มีอายุ 12-20 ปี ใ่วัวเป็นขั้นการเข้าใจอัตลักษณ์ของตนเองกับไม่เข้าใจตนเอง หากไม่สามารถรวบรวมประสบการณ์ในอดีตได้ ก็ไม่สามารถเข้าใจตัวเอง เกิดความสับสน และความขัดแย้ง จากการสอบถามครูฝ่ายกิจการนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดหนองคายพบว่าปัญหาเหล่านี้เกิดจากพฤติกรรมที่ตัวนักเรียนไม่สามารถจัดการกับปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้แสดงออกในทางที่ผิดและเป็นปัญหาสังคมต่อไป

แอนโทโนฟสกี (Antonovsky.1993:726) ได้เสนอปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคคลสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความเข้มแข็งในการมองโลก (Sense of Coherence) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จเมื่อต้องเผชิญหรือจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้คือ ความสามารถในการเข้าใจสิ่งเร้า (Comprehensibility) คือ การที่บุคคลมองสิ่งที่มากระตุ้นหรือกระทบว่าเป็นสิ่งที่สามารถบอกได้แน่นอน จัดการได้ มีโครงสร้างชัดเจน มากกว่าการที่จะมองว่ามันเป็นสิ่งที่มีความสามารถในการจัดการ (Manageability) คือ การที่บุคคลมองว่าตนมีวิธีการที่จะนำมาจัดการเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ สิ่งนำมาจัดการนั้นอาจนำมาจากภายในตนเอง และ การเห็นคุณค่าความหมาย (Meaningfulness) คือการที่บุคคลรับรู้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตนสามารถเข้าไปจัดการ โดยมองว่าเป็นสิ่งที่ทำหาค่าที่จัดการมากกว่าที่จะมองว่าเป็นปัญหาหรือเป็นภาระหนัก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย โดยการนำผลจากการศึกษาที่ได้มาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ซึ่งส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนอย่างสูงสุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง การปรับตัว ความวิตกกังวล ความฉลาดทางอารมณ์ การกำหนดเป้าหมายในอนาคตและคุณภาพชีวิตกับความเข้มแข็งในการมองโลก
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก
3. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งในการมองโลก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย
2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ การปรับตัว และการสนับสนุนจากสังคม ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ การสนับสนุนจากสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง ความวิตกกังวล ความฉลาดทางอารมณ์ การกำหนดเป้าหมายในอนาคต และคุณภาพชีวิต

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 59 โรงเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 5,875 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 907 คน จากโรงเรียน 20 โรงเรียน โดยทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสนับสนุนจากสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง การปรับตัว ความวิตกกังวล ความฉลาดทางอารมณ์ การกำหนดเป้าหมายในอนาคตและคุณภาพชีวิต
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเข้มแข็งในการมองโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดความเข้มแข็งในการมองโลก มีจำนวน 30 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.241 ถึง 3.399 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 แบบวัดการสนับสนุนจากสังคม มีจำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 1.773 ถึง 2.901 มีค่าความเชื่อมั่น .91 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง มีจำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.005 ถึง 3.203 มีค่าความเชื่อมั่น .90 แบบวัดการปรับตัว มีจำนวน 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 1.628 ถึง 3.601 มีค่าความเชื่อมั่น .98

ตอนที่ 2 แบบวัดความวิตกกังวล มีจำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 1.896 ถึง 3.254 มีค่าความเชื่อมั่น .96 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ มีจำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 1.504 ถึง 3.278 มีค่าความเชื่อมั่น .88 แบบวัดการกำหนดเป้าหมายในอนาคต มีจำนวน 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.178 ถึง 3.450 มีค่าความเชื่อมั่น .87 แบบวัดคุณภาพชีวิต มีจำนวน 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.019 ถึง 3.627 มีค่าความเชื่อมั่น .98

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
2. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานโดยการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path Analysis)

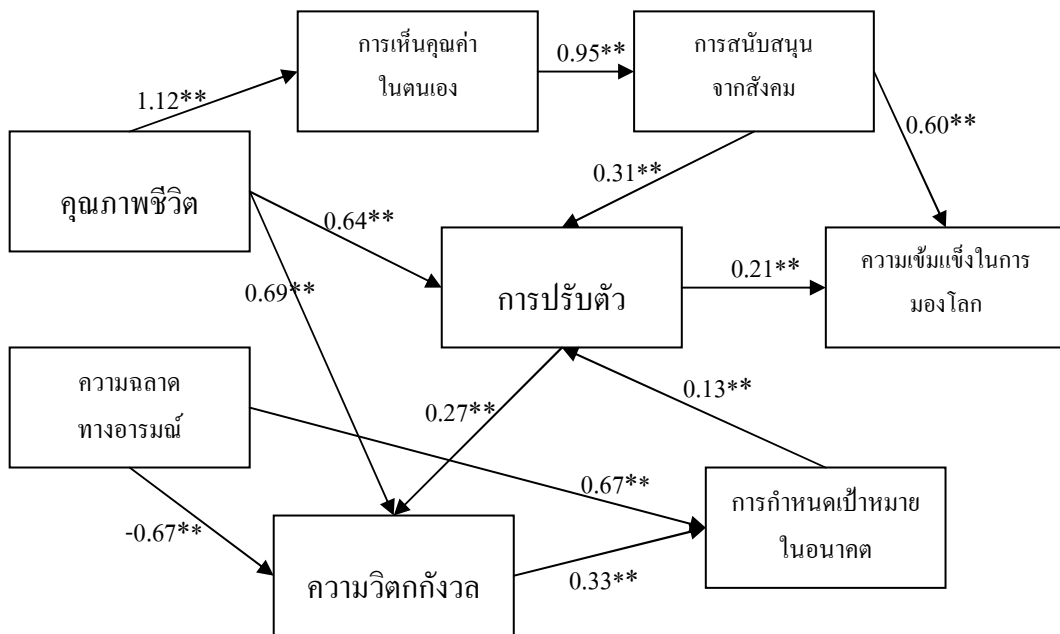
ผลการวิจัย

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสาเหตุกับความเข้มแข็งในการมองโลกมีค่าอยู่ระหว่าง .024 ถึง .665 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งในการมองโลกจากน้อยไปหามากได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ ความวิตกกังวล การกำหนดเป้าหมายในอนาคต การปรับตัว คุณภาพชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนจากสังคม

2. โมเดลที่ได้มีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=193.05$, $df=165$, $p=0.062$) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.97 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความเข้มแข็งในการมองโลกได้ร้อยละ 72

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงคือการปรับตัว ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือการเห็นคุณค่าในตนเอง การกำหนดเป้าหมายในอนาคต ความวิตกกังวล คุณภาพชีวิต และความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย คือ การสนับสนุนจากสังคม

โมเดลการวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก แสดงทิศทางและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานตามข้อมูลเชิงประจักษ์ปรากฏผลดังภาพประกอบ 1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย

อภิปรายผล

1. การสนับสนุนจากสังคม เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางตรงต่อความเข้มแข็งในการมองโลก และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลก โดยผ่านทาง การเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการสนับสนุนจากสังคมเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่บุคคลต้องการได้รับ จากทางเครือข่ายของสังคมเมื่อบุคคลนั้นได้รับสิ่งต่างๆ ตามที่ต้องการแล้วจะทำให้รู้สึกว่าคุณค่าในตนเองนั้น สามารถเผชิญปัญหาต่างๆได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แคมปัส (Kappus. 1988 : เว็บไซต์) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากสังคมด้านการได้รับการดูแล และการได้รับความรักจากผู้ดูแล กับความเข้มแข็งในการมองโลก ผลที่ได้จากการศึกษาคือ การสนับสนุนทางสังคมทั้งสองด้านที่ได้รับจากผู้ดูแลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้มแข็งในการมองโลก

2. การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกโดยส่งผ่านการปรับตัว ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การที่บุคคลมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ย่อมมีความคิดและการแสดงออกอย่างเหมาะสม ช่วยให้บุคคลสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งสามารถปรับตัวได้ดีกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ซึ่งบุคคลที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำมักใช้กลไกป้องกันตนเองอยู่เสมอ และไม่กล้าที่จะเผชิญกับปัญหาที่เข้ามาในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โควาร์ด (รัชนี นามจันทร์ และสมจิต หนูเจริญกุล.2543: 302; อ้างอิงจาก Coward. 1996. 116-121.)ได้ศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลกของบุคคลที่มีสุขภาพดี จำนวน 152 คน พบว่า ความเข้มแข็งในการมองโลก มีความสัมพันธ์กับภาวะเหนือตนเอง การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

3. คุณภาพชีวิต เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลก โดยผ่านทาง การเห็นคุณค่าในตนเอง การปรับตัว และความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากคุณภาพชีวิต คือลักษณะความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ถ้าคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีการพัฒนาในด้านต่างๆ ก็จะทำให้ดีและรวดเร็ว การมีสุขภาพที่ดีมีรายได้ที่พอเพียงการไม่มีภาวะกดดันทางจิตใจการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อน และเมื่อบุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะทำให้รู้สึกว่าคุณค่าในตนเอง และส่งผลให้รู้จักปรับตัวกับสถานการณ์รอบข้าง หากบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงจะทำให้ดำเนินชีวิตอย่างระมัดระวังและใส่ใจตนเองมากขึ้นทำให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียตาว จุลบาท (2551 : 156) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คนความเข้มแข็งในการมองโลกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

4. การปรับตัว เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอิทธิพลทางตรงต่อความเข้มแข็งในการมองโลก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการปรับตัวเป็นการตอบสนองของบุคคลที่เผชิญกับปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตน ทั้งภายในและภายนอกตน เพื่อรักษาดุลยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม หากการปรับตัวเป็นไป

ได้ดี ก็จะได้เติบโตเป็นวัยผู้ใหญ่ด้วยความมั่นใจและปรับตัวเป็นผู้ใหญ่ที่ดีประสบความสำเร็จในการเรียน การงาน และชีวิต ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากไม่สามารถปรับตัวได้ จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง ความคับ ข้องใจ และไม่สามารถเผชิญกับปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ทำให้เกิดความเข้มแข็งในการ มองโลกต่ำนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรีย์ โชติพงษ์ (2547 : 189) ได้ศึกษาความเข้มแข็ง ในการมองโลกและการปรับตัวด้านจิตสังคมของวัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 450 คนผลการวิจัยพบว่าศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านจิตสังคมของวัยรุ่นในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

5. การกำหนดเป้าหมายในอนาคต เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี อิทธิพลทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกโดยผ่านทาง การสนับสนุนจากสังคมซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายในอนาคต เป็น ความรู้สึกที่มีต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำหรับตนเองในสิ่งที่เขาต้องการจะเป็น ต้องการจะได้มาและต้องการ ทำให้สำเร็จโดยคาดคะเนจากความสามารถและสภาพของตนเอง โดยเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นจะสำเร็จ หรือไม่ จะมีบางองค์ประกอบที่จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากสังคมเพื่อความสำเร็จของเป้าหมาย และเมื่อบุคคลมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนจะส่งผลให้มีความเข้มแข็งในการมองโลกเช่นกัน เนื่องจาก เมื่อมีเป้าหมายจะทำให้บุคคลคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เข้ามาในชีวิต แต่เป้าหมาย ของตนเองนั้นสำคัญกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพันธ์ สุระรัมย์ (2546 : 241) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเข้มแข็งในการมองโลก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในตนเอง การกำหนด เป้าหมายในอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้มแข็งในการมองโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

6. ความวิตกกังวล เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มี อิทธิพลทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกโดยผ่านทาง การกำหนดเป้าหมายใน อนาคตซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเป็นอารมณ์ชนิดหนึ่งประกอบด้วยความรู้สึก ไม่มีความสุข ไม่สบายใจ กลัวหรือหวาดหวั่นโดยไม่มีสาเหตุ โดยมักมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ซึ่ง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจเกิดในระยะสั้นๆ หรืออาจเป็นเวลานานๆ จนถึงขนาดเกิดอาการเมื่อย่ำๆ หรืออ่อนล้าได้ ซึ่งหากคนเกิดความวิตกกังวลมากขึ้นก็จะมี การกำหนดเป้าหมายในอนาคตไว้เพราะ ป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึก ไม่มีความสุข ไม่สบายใจ ความวิตกกังวลจะเกิดขึ้นนั้นเมื่อบุคคลจะเผชิญ หรือคาดว่าจะเผชิญกับปัญหา ทำให้เกิดความคิดต่าง ๆ นานาที่จะเอาชนะกับปัญหานั้น ๆ ได้ ดังนั้น เมื่อมีความวิตกกังวลสูงก็จะมี ความเข้มแข็งในการมองโลกสูงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับวัลลภ ปิยะมโนธรรม (2532 : 32-33) กล่าวว่า โสตประสาทคือ โรคทางจิตแบบหนึ่งซึ่งมีความวิตกกังวล กลัวประหมา เป็น ลักษณะสำคัญ หมายความว่า คนที่เกิดอาการผิดปกติทางความคิด ทางอารมณ์ของคนเรานั้นเริ่มจาก การที่คนเรามีความวิตกกังวลนั่นเอง ถ้ามีความวิตกกังวลไม่มากก็เป็นแรงกระตุ้นให้กระทำอะไรประสบความสำเร็จ

7. ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.01 มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกโดยผ่านทาง การกำหนดเป้าหมาย ในอนาคต และความวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการความฉลาดทางอารมณ์

เป็นความสามารถในการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้ เพื่อสร้างแรงจูงใจและบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองและอารมณ์ที่เกิดจากความสัมพันธ์อื่นได้ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล จะเห็นได้ว่าหากมีความวิตกกังวลมากในขณะที่วิตกกังวลนั้นเราจะไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ปล่อยให้อารมณ์ของตนเองอยู่ในความหวาดกลัว และในทางตรงกันข้ามหากบุคคลสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ก็จะสามารถกำหนดเป้าหมายของตนเองได้และชัดเจนและพร้อมที่จะดำเนินเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพันธ์ สุระรัมย์ (2546 : 241) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา บุรีรัมย์ จำนวน 230 คน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านข่าวร้ายปัญหาทางอารมณ์ ความภาคภูมิใจในตนเอง การกำหนดเป้าหมายในอนาคต และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สัมพันธ์ทางบวกกับความเข้มแข็งในการมองโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเข้มแข็งในการมองโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวมีอิทธิพลทางตรงกับความเข้มแข็งในการมองโลก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันทางบวก ดังนั้นหากนักเรียนรู้จักปรับตัวสูงก็จะมี ความเข้มแข็งในการมองโลกสูงเช่นกัน ซึ่งทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักปรับตัว เมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่างๆ หรือกลุ่มเพื่อนกลุ่มอื่น ที่ไม่ใช่กลุ่มประจำของตัวเอง เพื่อให้เกิดการปรับตัวที่จะเข้ากับกลุ่มนั้นๆ และเมื่อนักเรียนรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสภาพในห้องเรียน นักเรียนก็จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมในชีวิตที่เปลี่ยนไปในชีวิตปัจจุบันได้เช่นกัน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความวิตกกังวลมีอิทธิพลทางตรงกับความเข้มแข็งในการมองโลกซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันทางลบ นั้นหมายถึง หากมีความวิตกกังวลมากความเข้มแข็งในการมองก็จะต่ำลง ดังนั้นทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียนลง อย่างเช่น คลินิกปรึกษาปัญหาวัยรุ่น แลกเปลี่ยนความคิดระหว่างเพื่อน เป็นต้น โดยกิจกรรมจะมุ่งเน้นไปที่ ปัญหาที่นักเรียนพบเจอ นั้น เป็นเรื่องธรรมดา สามารถเกิดขึ้นกับคนทั่วไป ซึ่งจะลดระดับความวิตกกังวลลงได้

1.3 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจหน้าที่ รวมถึงครอบครัว และสังคมของนักเรียนที่จะได้ทราบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งในการมองโลกนั้นมีทั้งปัจจัยทางตรงและทางอ้อม ยังรวมไปถึงความเข้มแข็งในการมองโลกที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนจากสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง และหากจะนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนนั้น จะต้องพัฒนาและส่งเสริมทุกๆปัจจัยไปพร้อมๆกัน

2 ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การสนับสนุนจากสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง การปรับตัว ความวิตกกังวล การกำหนดเป้าหมายในอนาคต และคุณภาพชีวิต ยกเว้นตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 72 แสดงว่ายังมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น หรือยังมีตัวแปรอื่นที่สามารถพยากรณ์ความเข้มแข็งในการมองโลกได้

2.2 ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น กลุ่มนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ กลุ่มบุคคลที่มีการปฏิบัติงานในลักษณะพิเศษเช่น พยาบาล ทหาร ตำรวจ เป็นต้น

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ความเข้มแข็งในการมองโลก โดยใช้รูปแบบ เทคนิค หรือวิธีการต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพ มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนใช้วิธีการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งด้านความรู้ทักษะ และเจตคติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกได้

เอกสารอ้างอิง

ธีรพงษ์ มหาวีร,เรียบเรียง. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10. (พ.ศ.2550-2554)**

กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์, 2550.

พัชรี โชติพงศ์. **ความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวด้านจิตสังคมของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย เชียงใหม่. 2547.**

เพียงดาว จุลบาท. **ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยคริสเตียน. 2551.**

รัชณี นามจันทรา และสมจิต หนูเจริญกุล. **ความเข้มแข็งในการมองโลก: การวิเคราะห์ แนวคิดทางทฤษฎีและทบทวนการวิจัย. วารสารการวิจัยทางการพยาบาล, 2543.**

วัลภา สบายยิ่ง. **ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมาย การรับรู้ความสามารถของตนเอง และบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของผู้จำหน่ายตรง. ปริญญาานิพนธ์ วท.ด. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.**

ศิริพันธ์ สุระรัมย์. **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเข้มแข็งในการมองโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.**

อากาศกร เปรี้ยวนิ่ม. **เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ. มปส, มปป.**

Antonovsky, A. **The structure and properties of the sense of coherence scale. Social Science & Medicine. 36(6): 725-733. June. 1993.**

Kappus, S. N. **Relationships between aid, affective, and affirmative Social support and sense of Coherence in older adult [online].Retrived February 2,2005, from URL: <http://WWWlib.umi.com>. 1988.**